

A szovjet főkonzul Szegeden

Enyedi Zoltán felvétele

A megyei vezetők és a debreceni szovjet főkonzul (jobboldalt) megbeszélése

Tegnap, kedden Szegedre látogatott I. G. Baljaszinszkij, a debreceni szovjet főkonzul. A megyei pártbizottságon Szabó Sándor, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának első titkára és Papdi József, a megyei tanács elnöke fogadta, majd baráti eszmecsere került sor. Szabó Sándor tájékoztatta vendégét a megye gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális életéről, a VII. ötéves terv megyei célkitűzéseiről, a szovjetunióbeli Odessa területtel kialakított testvérmegei együttműködés tapasztalatairól, fejlesztésének fel-

adatairól. I. G. Baljaszinszkij, megköszönve a tájékoztatást, szólt a Szovjetunió belső életéről, az SZKP XXVII. kongresszusa határozatainak végrehajtásáról, a szovjet-magyar kapcsolatok fejlődéséről. A szovjet vendég ezután Bartha László, a megyei pártbizottság titkára kíséretében felkereste a KSZV Újszegedi Szövőgyárát, majd megtekintette a Szegedi Nemzeti Színház felújított épületét, és ellátogatott a Szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezetbe. I. G. Baljaszinszkij a késő délutáni órákban visszautazott Debrecenbe.

Hivatásuk a köz szolgálatára

A Közalkalmazottak Szakszervezetének kongresszusa után

Mielőtt elkezdtek volna a beszélgetést Biró Lajossal, a szakszervezet megyei titkárával, áttanulmányoztam azt a 12 oldalas feladattervet, amely a Közalkalmazottak Szakszervezete X. kongresszusa határozatainak végrehajtására készült. Szinte lehetetlennek tűnt, hogy csak a legfontosabb kérdésekről is szót váltsunk, mert minden kiemelés önkényes. Mégis ezt kellett tennünk. Eisonék arról kell szólni, hogy milyen társadalmi háttér segítette, illetve befolyásolta a program megszületését. Mik voltak azok a csomóponti kérdések, amelyek irányt mutatnak a további munkához?

— A kongresszus előtt és alatt számos nézet és módosító javaslat fogalmazódott meg. Hangsúlyossá vált a magyar népgazdaság jelenlegi helyzete miatt, hogy ekkoriban a gazdálkodást segítő szakszervezeti munka kerüljön előtérbe, de úgy, hogy az ne halványítsa el a másik fontos feladatot, a dolgozók érdekvédelmét. A dolgunk egyértelmű: e két fontos funkció egyidejű, színvonalas ellátása. Ennek persze alapvető feltétele az ország politikai, anyagi, kulturális erejének növelése. Szakszervezetünk az eddigieknél több, csaknem valamennyi kérdésben önálló álláspontot kell, hogy kialakítsunk, amelyek a választók, a tagság véleményeire javaslatokra épülnek. Így előtérbe helyezük a tagsággal folytatandó érdemi párbeszédet. A reális lehetőségekkel számolva a jogos követeléseket kell napirendre tűzni. Nem vállalhatjuk olyan kérdések támogatását, amely jelenleg megoldhatatlan. Az indokolt, aktuális, sürgető feladatokat viszont rangsorolva, a gazdasági körülményekhez igazodva, igyekszünk megoldani. A szakszervezet ösztöne szándéka, hogy tovább javítsa saját munkáját is. A különböző minisztériumi szervekkel egyeztetett és a közösen kialakított álláspontokat a legrövidebb időn belül meg kell ismertetni a tagsággal. A kiemelt feladatok közt szerepel, a hatóság, felelősségteljes fegyelmzett munkavégzés, de nincs szükség határozatra arról, hogy a közalkalmazottak munkájának lényege a szolgálat.

— Csongrád megyében 7 ezer 300 közalkalmazott dolgozik tanácsoknál, fegyveres

testületeknél, kutatóintézetekben, bíróságokon, ügyészségekben, közművelődési intézményekben, a társadalombiztosítás és a statisztika területén. Az állampolgár nap mint nap találkozik velük, mikor ügyes-bajos dolgai a hivatalba szölitják. Úgy érzem, nem mindegy, hogy egy-egy ügyünk elintézése után milyen hangulatban távozzunk. Most beszéljünk arról, hogy ok, a köz szolgálatában milyen körülmények közt dolgoznak.

— A hangulatot számos tényező befolyásolja. A közalkalmazottak élet- és munkakörülményei, szakmai képzésük, a munkához való viszonyuk mind meghatározza a találkozások milyenségét. A megyei küldöttgyűlésünkön jó néhány hozzászóló beszélt erről. A közművelődésben dolgozók a 40 órás munkahét kiharcolása mellett szálltak síkra, joggal. Ezt a helyi erőfeszítések ellenére sem tudtuk megoldani, központi támogatás hiányában. Amikor ma Magyarországon a munkaidőalap védelme, annak maximális kihasználása a cél, akkor ez érthető. Hiszünk abban, hogy a gazdasági helyzetünk javulásával rövid időn belül újra napirendre tűzhetjük. A másik, hogy az eddigi tapasztalatok még azt bizonyítják, hogy bizony hiába dolgoznak a tanácsoknál nyújtott munkában, az ügyfél inkább saját munkaidéje alatt intézi dolgait. Szó volt a vasúti kedvezmény 50 százalékról 33 százalékra történő csökkentéséről is, amely tagságunkat a mai napig foglalkoztatja. Reméljük, hogy legalább a 33 százalékos kedvezményt nem vonják meg tőlünk. Természetesen felmerültek a Lér- és a kereseti arányok közötti nem kis különbségek. Egyes közalkalmazottak szakszervezetéhez tartozó szakmák bérszínvonala jóval az országos átlag alatt van. Munkájuk jellegéből, sajátos munkaidőbeosztásukból adódóan — vagy rendelkezések alapján — kevésbé, vagy egyáltalán nem dolgozhatnak másodállásban, géemkákban, így plusz keresettől esnek el.

— Kanyarodjunk vissza a már említett cselekvési programra, néhány, olyan feladatra, amely a további munka meghatározója lesz.

— Az állami, kormányzati szervekkel, azok programjaival összhangban rögzítjük a szakszervezet min-

dennapos gyakorlati teendőit. A szakmai területeket irányító szervektől kért beszámolókat alapján áttekintjük, elemezzük az egyes szakmai rétegek helyzetét. Ennek megfelelően 1987-ben a tanácsok és a fegyveres testületek polgári alkalmazottjainak, 1988-ban a kutatóintézetek, a földhivatal, 1989-ben a bíróságok, ügyészségek, közművelődési intézmények dolgozóinak élet- és munkakörülményeit vizsgáljuk meg. Ezeket értékelve intézkedünk azzal a céllal, hogy a szakmai feltételeken javítsunk a dolgozóknak nagyobb anyagi és erkölcsi elismerést biztosítsunk.

Czakó János

Az élelmiszer-kínálatról

Az élelmiszer-kínálatról az élelmiszeripari termékek minőségéről tanácskozott kedden a Fogyasztók Országos Tanácsa. Hangsúlyozottan foglalkoztak a diabetikus és a gyógyhatású készítmények kínálatával, valamint a húsfajták és a hűskészítmények minőségével.

A magyar lakosság jelentős részének nem megfelelő az egészségi állapota, és ehhez — a kevés mozgás mellett — hozzájárul a helytelen étkezési kultúra és a sok rossz fogyasztási szokás. Az élelmiszer-ellátás ma már jónak mondható, de a szükségesnél több energiát fogyasztunk — állapították meg a tanácskozáson. Elmondták, hogy minden harmadik magyar állampolgár túlsúlyos, és minden hatodik-hetedik elhízott. A helyes táplálkozással viszont az egészség megőrizhető, ezért fokozottan kell törekedni arra, hogy a biológiai értékesebb élelmiszerek fogyasztása növekedjen.

A Fogyasztók Országos Tanácsa felhívta az illetékesek figyelmét arra, hogy hazánkban hárommillióan szorulnak kímélő étrendre, diétára; cukorbetegségben — pontos felmérés hiányában becsült adat szerint — 400 ezren szenvednek. Magas vérnyomás, szívbetegségek, vese- és májbetegségek miatt legalább három és fél millió embernek kell, vagy kellene diétázni. Ezek az adatok nem igazolják a termelők és a kereskedelem

esetleges tartózkodását a diétás, gyógyhatású élelmiszerektől. Bár 1963 óta 557 diétás élelmiszert törzskönyvezték Magyarországon, a FOT sajnálattal vette tudomásul, hogy ezek közül ma csak 210-et gyártanak, s az ilyen élelmiszerek legnagyobb budapesti árusítója, a Sugár üzletközpont is csak körülbelül százat tud, viszonylagos állandósággal, a vásárlóknak kínálni.

Térdig sárban és hűsölve

Megnyílt a környezetvédők tábora

Némi „algói kacsarinó” után zsákutcába jutunk. Igaz, épp ez volt a célunk. A továbbhaladást ugyanis hatalmas földhányások, árkok akadályozzák, az árkok mélyén, helyenként térdig érő vízben a szegedi környezetvédelmi tábor magyar és jugoszláv résztvevői szorgoskodnak. Nem irigylem őket, igen kemény munkát végeznek, ráadásul rekkenő hőségben. Talán jól is esik nekik a pihenő, amíg a megyei KISZ, illetve a vajdasági ifjúsági szövetség képviselői elbeszélgetnek velük. Közben Kovács Antal műszaki vezető, aki a munkákat irányítja, elmeséli, hogy harmadik éve rendeznek itt belvízvédelmi tábort a magas talajvízszint levezetésére. Az idei nyárra 1800 méter hosszú árok megásását tervezték be, ebből 400 méter a zárt szelvény. Elismerően szólt a műszaki vezető a fiatalok hozzáállásáról. „Így, rögtön iskola után nehéz volt ráhangolódniuk a munkára, de már keményednek a tenyerek”. — mondta. Terhes Lajos, aki a kivitelező vállalat műszaki irányítója, azt emelte ki, hogy vannak, akik már másodszor jöttek, tehát a feladat nehézsége ellenére sokaknak vonzó a szegedi tábor. Beszélgetés közben arra a szakaszra értünk, ahol a jugoszláv fiatalok dolgoznak. Húszan vannak, a legkülönbözőbb foglalkozású emberek. A hazai gyakorlat-hoz hasonlóan számukra is a korábbi munkák jutalma, hogy külföldre utazhatnak, így nem csoda, hogy munkában edzett embereket látok, akik között meglepetésemre lányokat is fölfedezek. A jobbára 20 év feletti-ekből álló csoport „szószólója” a nagyszakállú Dragan Mandić, sofőr. Hazájában 1980-ban már megkapta a munka hőse érdemrendeztet, huszonegyedszer vesz részt hasonló munkaakcióban, s — mint mondta — annyira „megfertőződött” már ezzel, hogy nem is tudná abbahagyni. Az algói munkát a körny-

nyebbek közé sorolja. „Akkor mi volt nehéz?” — kérdezem, s már mondja is: a sarajevói olimpiai falu építése, vagy a Samut-Szara-jevo vasútvonal létrehozásakor a kőfejtési munkák. A szabadidős programok emléttésekor elragadtatással szól Szeded szépségéről, a gyulai ferdőről, s az általános tisztaságról (ezen ugyan meglepődök, de ha ő így látja...). Beszélgetésünk végén külön néit, aki emiatt „árkparti lelkizés”-nek nevezi hasonló, mindennapos sétáit.

— Aproó, vezetés. Kísérőm Káin N. Istvánné, a tábor vezetője, aki — miközben az árkok mentén sétálunk — a magyar fiatalokról mesél. — mindnyájan középiskolások. Sok-sok problémájukkal keresik föl Magdi néit, aki emiatt „árkparti lelkizés”-nek nevezi hasonló, mindennapos sétáit.

Egy másik szakaszhoz érünk, ahol csupa olyan fiatalok, ahol csupa olyan fiú dolgozik, aki már tavaly is volt itt. Egyikük, Vay Péter készséges nyilatkozó.

— Mi vonzott újra ide, ehhez a nehéz munkához? — kérdezem.

— A közösség, a tábori élet. Meg ez az idő beszámít a szakmai gyakorlatba, ugyanis vízügyi szakközépiskolába járok Mezőtúron. És csak jobb itt, mint egy tanműhelyben, nem?

— De, biztosan — válaszolom bizonytalanul, a fiúkra nézve, akik térdig állnak a vízben, sárban.

Tudod, viccelődünk, hülyéskedünk, így gyorsan megy az idő. Délután nagyon jó programok vannak, este meg dőlünk az ágyba.

„Össze is jön a napi három óra alvás” — szól valaki az árok mélyéről.

A következő brigádnál — tudván, ők először vannak itt — először azt kérdezem, mi vonzotta őket ebbe a táborba. „Szeged” — válaszolják kapásból, egyöntetűen. A részletekről Lapis Pétert kérdeztem, aki a Mezőtúri Teleki Blanka Gimnázium és Szakközépiskola elsőse.

— Sok jelentkező volt ide, a KISZ-munka és a tanulmányi eredmény alapján erős szelektálás volt. A tavalyiak is sokat meséltek a táborról, szóval nagyon akartunk jönni. — mesélte.

— Pedig mondtuk nekik, hogy kutya melót kell csinálni — szölt közbe Katona László egy „tavalyi”, majd folytatta: — strand- és buszbérletet ingyen kapunk,

úgyhogy jól megismerhetjük a várost. Ha lehetne, jövőre is jönnénk.

*

A további séta során egy nyitott kapun Mosdósi Jánosékhöz lépek be.

— Nagyon rendes gyerekek ezek, semmi baj nincs velük — meséli a Mosdósi házaspár —, olyanok, mint-ha a gyerekeink lennének. Örül az ember, hogy a kezük munkáján nyomán lassan kialakul, amire régen vágytunk. Csak egyet kérünk nagyon: amíg nincs kész az árok, átjárópallókat fektessenek le, hogy az itt lakó idősöknek ne kelljen körbe járniuk.

A környezetvédelmi tábor másik helyszínére, a kertészeti vállalathoz tartunk, Káinné tanárnővel. Az autóban feladatának szépségéről beszél. „Ha csak dolgozni jönnének ide, semmit nem érne az egész. Itt két hét alatt közösséget kell kialakítani, s emberileg is adni nekik valamit.”

Kiss László ágazatvezető fogad bennünket a kertészetben, a lányok munkahelyén. A Mezőtúri Közgazdasági Szakközépiskola elsősei már éppen befejezték a napi munkát, amivel kapcsolatban azt mondják: rosszabbra számítottak. A kérdéseket mindnyájuknak teszem föl, azonban pillanatok alatt kiderül: Dalkó Anasztázia a szószóló, a többiek csak „asszisztálnak”. Ő mondja el a kajával kapcsolatban, hogy „sok a saláta”, az elhelyezkedésről, hogy „meleg a hideg víz”, a programokról, hogy „jó a strand”, Szegedről, hogy „szép”. A munka ismertetésénél Jakab Erzsébet is „szót kap”, s elmondja, hogy gyomlálnak, kapálnak, szegfűt ültetnek. Kiss László pedig hozzáteszi: ilyen lelkes kis társasággal még nem találkozott. A nehézség fokát pedig így határozza meg: „az üvegházból a napra mennek a lányok hűsölni”.

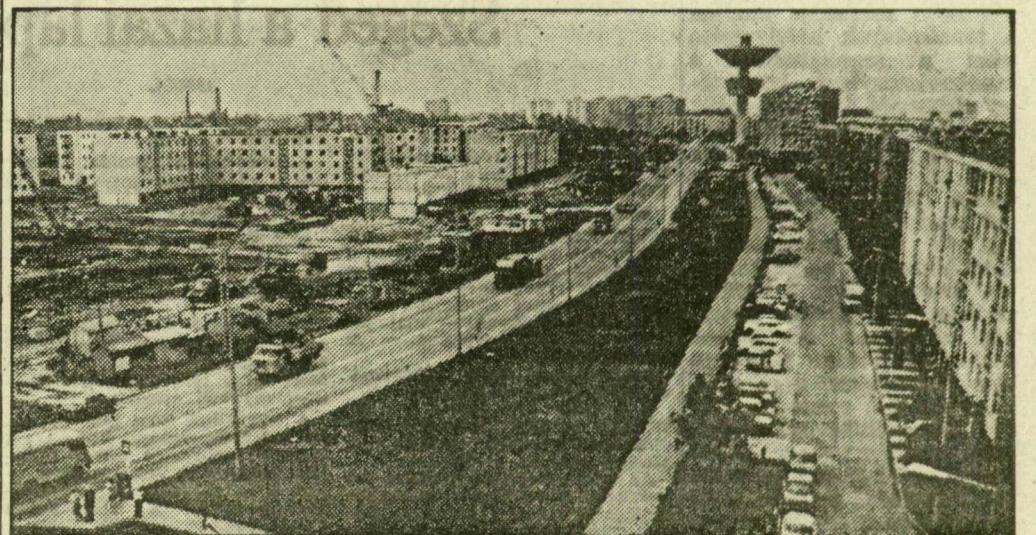
*

Utunkat a szálláshelyen, az Ady kollégiumban fejezzük be. Itt a szolnoki Jancsó János és Szegedi Péter, valamint a mezőtúri Kovács Kund, a tábortanács vezetői ismertetik a feladatukat — fiatal koruk ellenére meglepően értenek.

Elbűcsúzom. S hazafelé egy dolgon gondolkodom: ahová az igazán nehéz munka ellenére ennyire egyöntetűen visszavágnak a gyerekek (sőt volt, aki azt mondta: az egész nyarat el tudná így képzelné) — ott valamit alighanem jól csinálnak az irányítók.

B. T.

Négy sávon, az új körúton...

Az ünnepélyes megnyitó ugyan elmaradt, de a „készterméket” már használhatják városunk autósai. Elkészült ugyanis a négysávos Rókusi körút, amely a Kossuth Lajos sugárúttól a Csongrádi sugárútig viseli ma már a forgalom minden terhét. Dolga pedig lesz bőven, hisz képünkben is kiderült, az új útra bízott új rókusi házak is rohamtempóban épülnek.